

TEDENSKA SLIKE

PRILOGA

DOMOVINI

Leto V.

V Ljubljani, dne 24. januarja 1929

4. štev.

Čas spreminja svet

Čas spreminja svet in kdor ne gre s časom, prej ali slej podleže. To opazujemo od dneva do dneva, posebno vidno pa odsevajo spremembe, ki jih zahteva čas v velikih važnih odsekih človeške družbe, zabeleženih v zgodovini.

Med take pojave, ki zahtevajo ogromno spremembo v človeški družbi, v njenem delovanju, pa spada velika svetovna vojna, ki je bila prav za prav izzvana iz nesoglasja narodov.

Svet napreduje, sleherni dan vidimo novosti, ki večkrat uplivajo koristno, drugič zopet škodljivo, največkrat pa večstransko in jih je treba soditi iz nepristranskega vidika.

Kako ogromne spremembe so nastale po svetovni vojni! Vzemimo za primer razpad Avstrije, ki je skozi toliko let gospodarila nad najrazličnejšimi narodi, koncem koncev pa je le razpadla. Velike so spremembe tudi v svetovnem gospodarstvu. Nemčija in sploh ves nemški narod je ogrožal zaslužiti ves svet. Združile so se države in prisilile Nemčijo in njene zaveznike, da so odnehali, vsaj za nekaj časa.

Zmago nad nemškim gospodarstvom so izkoristili zopet tisti, ki so zmagali in podjarmili celo take, ki so jim pomagali pri zmagi. Zgodile so se velike krivice, tako na primer našemu narodu pod Italijo, ki je bil zaslužjen klub temu, da bi moral biti združen z brati Srbi, ki so največ žrtvovali v svetovni vojni.

Najbolj grenko kupo pa je morala izpiti naša bratska slovanska država, matuška Rusija. Tudi pri njej so mnogo krivi njeni zavezniki, da mora preživljati tako bridke dneve.

V vojni težko prizadete države so nekaj časa obupovale, ali v večini njih so se našli močje, ki so odločno nastopili in bodrili narod k novemu pogumnemu delu. Prvi, ki so pričeli z odločnim delom, so bili Nemci. Zavedajoč se, da je v slogi moč, v pogumnem delu pa zmaga, so započeli in že kmalu videli lepe sadove sicer težkega dela. Med največje može poveljne dobe pa spada prav gotovo predsednik Turčije Kemal paša, ki je svoj narod rešil popolne propasti. Modri in pogumni mož je uvidel, da njegovi v vojni poraženi domovini grozi še hujski sovražnik, kakor je bilo bojno orožje in sicer zastarelost

turške vere in z njo vezanih običajev, ki zastavljajo pot vsemu svetovnemu napredku in razvoju. Spoznal je, da kultura vedno zmaga nad nazadnjaštvom. Baš radi tega se je trdno odločil, da zatre vse, kar je narodu škodljivega in sicer z grdo ali z lepo. Iti mora.

V prvi vrsti je posvetil veliko pozornost zdravstvu in vsemu,

kar je z njim v zvezi. Prav tako pa je odločno nastopil proti vsem navadam in običajem, ki ločijo njegov narod od ostalega sveta. Čeprav so ti tudi verskega izvora. Odpravil je zastarelo mohamedansko nošo. Po mohamedanskih verskih predpisih mora biti Turkinja na ulici vedno pokrita, nihče no sme videti njenega lica. Kemal je predpisal, da se morajo vse Turkinje razkriti in da lahko brez greha oblečejo obleke ostalih modernih svetovnih sester. Podobno je napravil tudi z moškimi fesi, ki so jih morali zamenjati z navadnimi klobuki. Odpravil je dalje tudi hareme in s tem mnogoženstvo, ki je bilo po mohamedanski veri dovoljeno. Duhovništvo je tem spremembam zelo nasprotovalo, ker se je zavedalo, da jim bo z izpremembami v veri odvzeta vsa oblast, ki je moderna

Turčija ne more prenašati. Ali dobra stvar je zmagala, posebno, ker se je zanjo zavzela mladina, ki je dobro vedela, da je le v napredku spas.

Prav tako kakor versko pa urejuje Kemal Turčijo tudi gospodarsko. Uspehi se povsod opazajo in tudi ljudstvo jih vidi vsak dan bolj jasno.

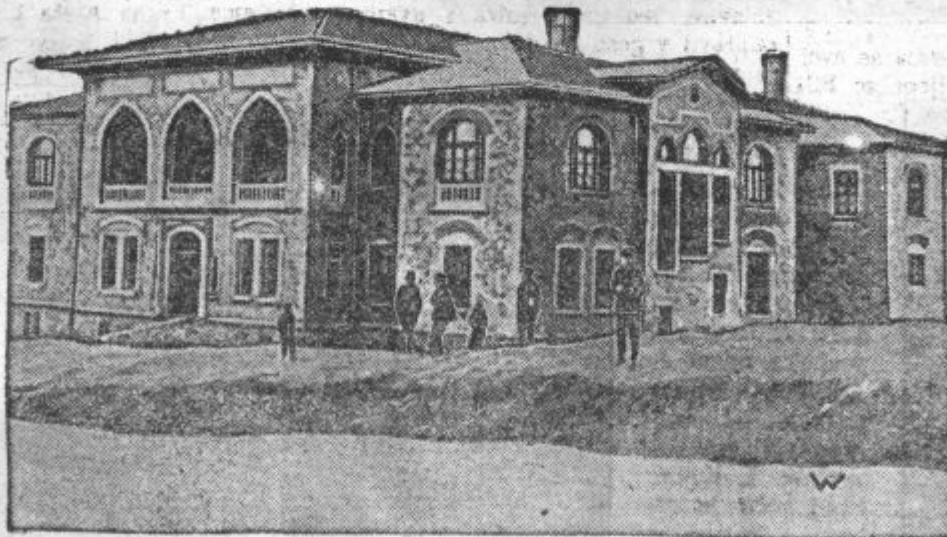
Nesrečnejši pa je bil kralj Afganistana, azijske države, ki leži med Rusijo, Perzijo in Indijo. Amanulah, kralj te države, je hotel Afganistan modernizirati po vzoru Kemala. Vendar ni uspel. Uprla se mu je duhov-

ščina in nahujskala ljudstvo proti kralju. V borbi z nazadnjaki so kraljeve čete podlegle in kralj je moral bežati. Kralj je postal njegov brat Inajatulaha, ki so ga tudi kaj kmalu pregnali. Kraljestvo si je prilastil upornik Bačaj Sako, ki si je nadejal ime Habibulaha Hazl. Bil je vodja roparske tolpe, ki je plenila večinoma bogate ljudi in mnogo plena razdelila med revno ljudstvo, da se mu prikupi.

Ta zmaga nazadnjaštva pa ne bo večna. Tudi Afganistan se bo moral ukloniti napredku, ki mu služi vse napredno človeštvo,

Bivši afganistanski kralj s svojo ženo na obisku v Berlinu

Nov Kemalov parlament v Angori

Levo:

Profesor dr. Pavle Pestotnik je praznoval te dni 50letnico svojega rojstva, 30letnico, kar je Sokol in že 20letnico starostovanja pri Sokolu v Ljubljani. Že kot dijak je vstopil v sokolske vrste in pomagal vzgajati svoje druge v narodnem sokolskem duhu. O zaupanju, ki ga ima društvo do njega, pa najbolje priča, da mu je že takrat, ko je bil komaj 30 let star, poverilo mesto častno in odgovorno mesto staroste.

Dr. Pavle Pestotnik je tudi izven sokolskih vrst zelo delaven in požrtvovalen. Udejstvuje se deloma tudi pri prosvetnem in gospodarskem delu. Vsepovsod je znan kot socialno čuteč človek, ki hoče, da se v javnem življenju uveljavljajo najširše plasti ljudstva kot enakovreden član družbe

Janko Smerkolj, vzorni železniški uradnik v Logatcu, je postal žrtev svojega poklica. Ko je opravljaj v zimski snežni noči prometno službo ni slišal vlaka, ki je privozil mimo njega, ga povlekel seboj in raztrgal. Pokojnik je bil značajan narodno čuteč mož, ki se je kot mladenič udeležil tudi bojev za osvoboditev fužnega Korotana, ki žal še danes ječi pod težkim tujim jarmom

Na desni: A. Šlifer, ki si je pridobil mnogo zaslug kot zdravnik in pa tudi kot velik narodni delavec, ki ni nikoli klonil glave pred tujim nasilstvom je umrl te dni v Ribnici na Dolenjskem

Na levi: Zadnja pot velezaslužnega moža. Kako zelo je bil pokojnik priljubljen, priča velikanska udeležba pri pogrebu

Desno:

Zadnji božič je zapustil med našim ljudstvom zelo žalostne sledi. Te dni je bil odkrit že drugi zločin. V Obrežju pri Središču so našli posestnika mlina J. Jeremca (v krogu) mrtvega. Umoril in oropal ga je pomočnik I. Kolar. Pred kočo je sekira, s katero je moril, vsa krvava

Levo:

Ivan Pušar, strojevodja v pokoju, je umrl te dni v Šiški. Bil je zelo priljubljen med

svojimi tovariši, cenil ga je vsakdo, kdo ga je poznal. Svoj prosti čas je vedno uporabljal v dobrobit naroda v narodnem in družabnem delu

Levo:
 Obupana gospa S. Smerkoljeva, žena ponesrečenega železniškega uradnika, je prejela kot prvo tolažbo lepo Jutrovo zavarovalnico 10.000 Din. Za tako vsoto je zavarovan vsak Jutrov naročnik

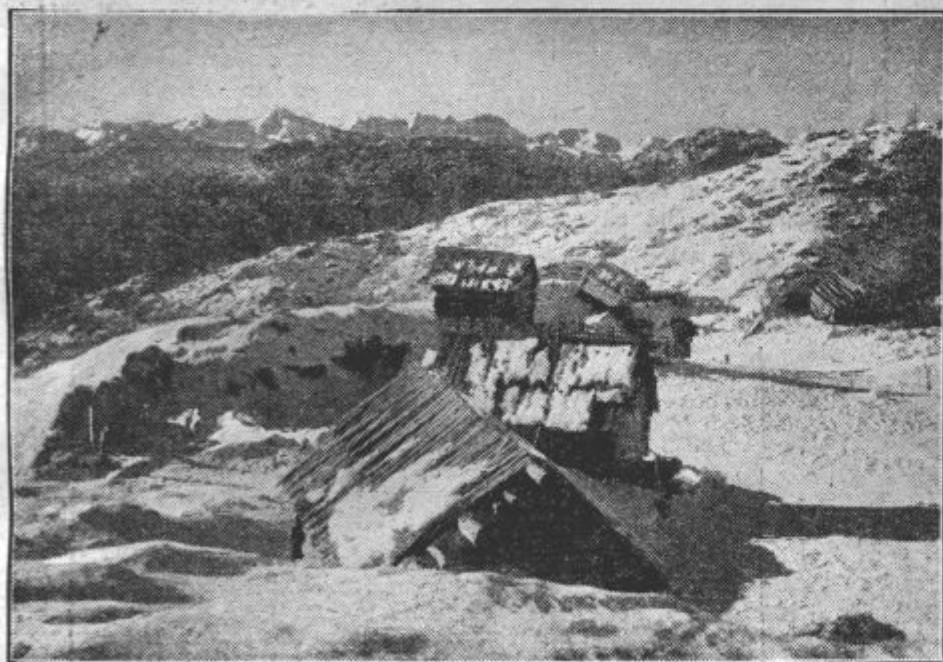

Desno:
 Fr. Vošnjakova, ki praznuje 25letnico učiteljevanja. Rojena je iz znane Vošnjakove družine v Celju, katero kaj vredno zastopa pri narodnem delu

Levo:
 Kemal-paša, veleza-sluzni preporoditelj stare Turčije in predsednik nove Turčije, ki zelo uspešno vodi svojo državo. (Glej članek na prvi strani.)

Desno:
 Zimsko življenje v Bohinju. Ves Bohinj se sedaj vozi po dilcah. Letošnja ugodna zima je privabila v Bohinj nebroj tučev. Pa tudi domačini se kaj pridno smučajo

Desno:
 Odstavljeni kralj Afganistana Inajat-Ullah, ki ni imel z reformo svoje države take sreče kakor njegov zglednik Kemal, ki je preporodil Turčijo. (Glej članek na prvi strani.)

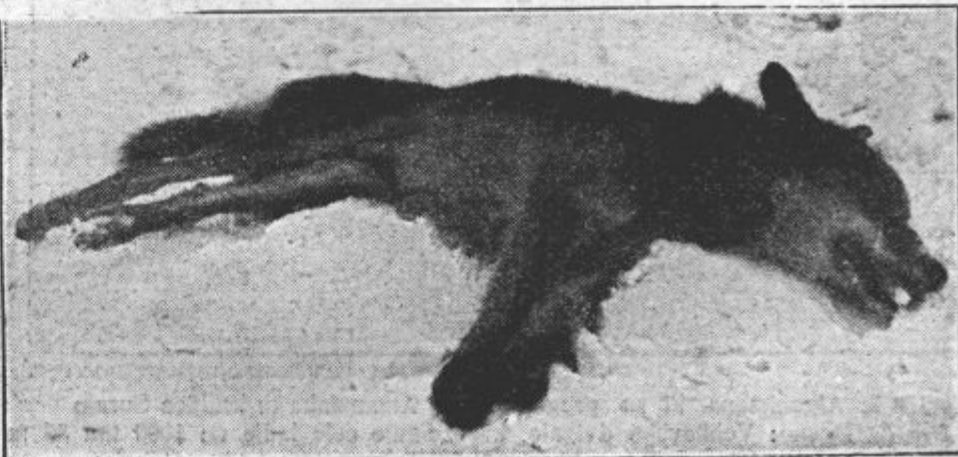

Levo:
 Prekrasna slika nam kaže, kako izgledajo bohinjske planine, kjer je čez poletje vse živo in se pase na stotine živine, v mrzlih zimskih dneh

Levo:
 Profesor Fer. Vidal, znameniti francoski zdravnik, ki se je bavil večinoma s preiskovanjem krvi ter z največjim uspehom zdravil nalezljive bolezni, posebno tifus, je te dni umrl star 67 let

Desno:
 Velik volk, ki ga je ustrelil sin gozdarja Kibica v bližini Loza na Notranjskem.

Velika železniška nesreča na Angleškem. Vozovi brzovlaka, ki se je zaletel v tovorni vlak. Povzročeno je bilo mnogo škode

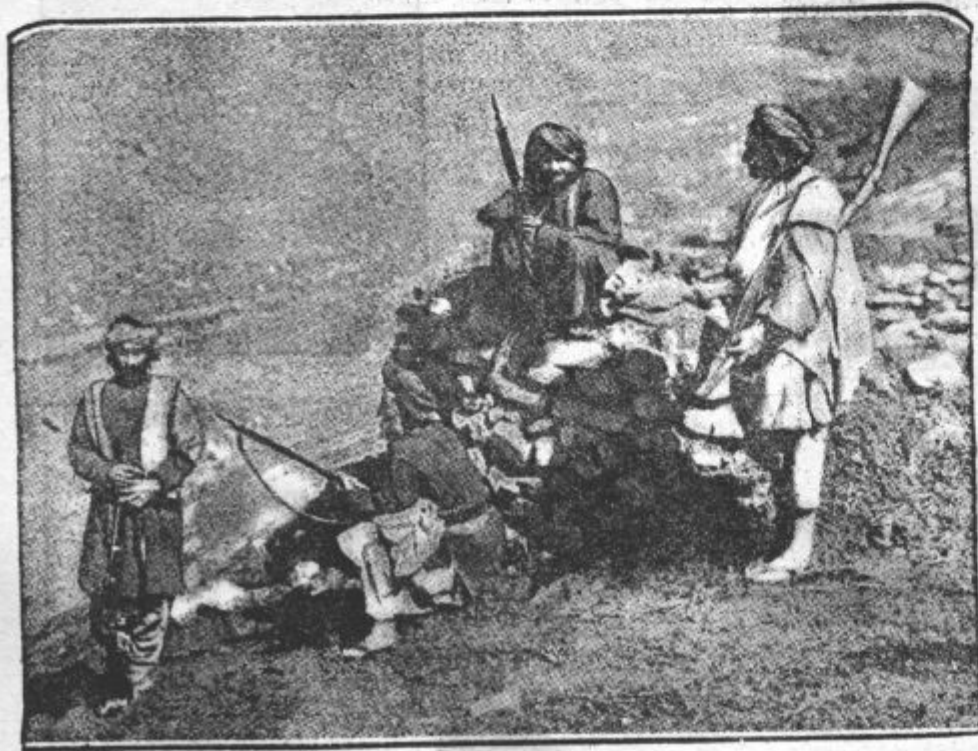
Bivši priljubljeni ameriški predsednik Coolidge se je po končanem delu podal na deželo, kjer se bavi tudi z lovom in uživa zaslužen mir

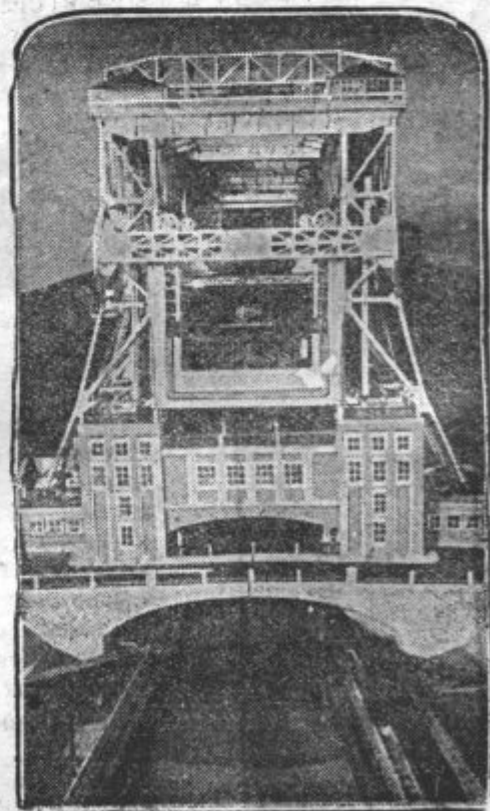
Pogumna angeška letalka Bailei, ki je letala iz Londona čez vso Afriko v Kapsko mesto in nazaj, s hčerka med občudovalci

Tudi kralji in njih družine ljubijo zimsko zabavo. Belgijski kralj in njegova družina na smučih v elegantnem švicarskem letovišču

Vstaši iz Afganistana, ki so pregnali kralja Amanulaha in kraljico Surajo

Desno: Velikansko dvigalo, ki vzdiguje cele ladje do 1000 ton 36 m visoko, so zgradili v zadnjem času v Nemčiji. Nemški tehnikci ustvarjajo prava čudesa